

Ministerie van Defensie

Militaire Inlichtingendienst
Afdeling Inlichtingen

Postbus 20701
2500 ES Den Haag

Telefoon (070) 31 880 04
Telex 31337 MVD/GV/NL
Telefax (070) 31 879 51

Aan:
Zie verzendlijst

Uw brief

Uw kenmerk

Ons nummer

Datum

DISG8003159

10 juni 1998

Onderwerp
Voormalig Joegoslavië (22/98)

1. Bij deze doe ik U toekomen een notitie over de recente ontwikkelingen in het voormalige Joegoslavië.
2. Zonder bijlage is deze brief ongerubriceerd.

Hoofd Militaire Inlichtingendienst

H.J. Vandeweijer
Commodore

Bijlagen
één (1)

Bezoekadres
Kalvermarkt 28, Den Haag

Doorkiesnummer
(070) 31 87433

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden.

VERZENDLIJST behorende bij brief MID nr. *DISG8003159*

d.d. 10 juni 1998

AAN:

Ministerie van Algemene Zaken
t.a.v. Coördinator van de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten

Hoofd Binnenlandse Veiligheidsdienst
t.a.v. [REDACTED]

Ministerie van Buitenlandse Zaken
t.a.v. plv DGPZ

NL-HPMV NAVO-Brussel

DCBC, t.a.v. Hfd Dplg door middel van hardcopy en diskette

INTERN:

HMID

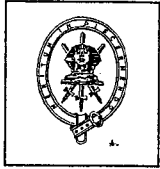
HACIV t.a.v. BCI

HAI

HBMA

MID-cel

Archief

MINISTERIE VAN DEFENSIE
MILITAIRE INLICHTINGEDIENST
Afdeling Inlichtingen

ONTWIKKELINGEN IN DE VOORMALIGE JOEGOSLAVISCHE FEDERATIE

22/98

(Afgesloten 101200 JUN 1998)

Conclusie/vooruitzicht

Het opschorten van het "Equip & Train"-programma wijst erop dat ook de Verenigde Staten een hard hoofd hebben in de mogelijkheid van vruchtbare (militaire) samenwerking tussen Moslims en Kroaten. De kansen daarop lijken inderdaad steeds verder af te nemen.

Er dreigt een diepgaande verdeeldheid, mogelijk zelfs een versplintering, van het Bosnisch-Kroatische politieke spectrum, analoog aan de situatie in het Bosnisch-Servische kamp.

De kansen op een succesvolle dialoog over Kosovo zijn nihil, zeker zo lang de Albanezen hoop kunnen koesteren op een internationale interventie.

De Montenegrijnse regering heeft in de recente parlementsverkiezingen, en in de ontwikkelingen in Kosovo, een aanleiding gezien om haar provocaties aan het adres van de Federatie te intensiveren. Dat zal de relatie met Servië en de Federatie steeds meer onder druk zetten en de Montenegrijnen een excuus geven om te streven naar onafhankelijkheid.

Bosnië-Herzegovina

Moslim/Kroatische Federatie (MKF)

VS dreigt met opschorting "Equip & Train"

De speciale Amerikaanse afgezant voor militaire stabiliteit op de Balkan, Pardew, heeft in een brief aan de politieke en militaire leiders van de Bosnische Kroaten en Moslims gesteld dat het "Equip & Train"-programma (E&T) per 1 juni is opgeschort en niet eerder zal worden hervat voordat aan enkele voorwaarden wordt voldaan. De belangrijkste daarvan zijn dat beide strijdmachten gebruik maken van gelijke rangen, identieke onderscheidingstekens en dezelfde vlag. Ook zou het aantal generaals moeten worden geharmoniseerd: 20 Moslims, 10 Kroaten. Inmiddels heeft de (Bosnisch-Kroatische) liaison-officier van de Moslim/Kroatische Federatie (MKF) bij het bureau van Pardew verklaard dat de Bosnische Grondwet én die van de Federatie alle drie bevolkingsgroepen het gebruik van een eigen vlag toestaan. Ook de leider van de belangrijkste Bosnisch-Kroatische partij HDZ, Jelavic, die nog steeds de ministerspost van Defensie in de MKF bekleedt, beschreef de Amerikaanse argumenten als "onjuist". Plaatsvervangend minister van Defensie Hadzic (Moslim) schreef de stagnatie in de militaire samenwerking in de MKF volledig toe aan de Kroaten.

Met name de Bosnische Kroaten maken groot voorbehoud bij integratie in de MKF op elk terrein, met name ook het militaire. De daarbij gehanteerde argumenten betreffen vooral de vrees te worden gedomineerd door de drie maal zo talrijke Moslims, maar het feit dat de Bosnische Kroaten, in tegenstelling tot hun "partners" in de Federatie, een sterk buurland hebben dat hen in de rug dekt, zal toch zeker ook een rol spelen. Het Amerikaanse besluit kan verstrekkende gevolgen hebben. Het vormt namelijk in feite een erkenning dat een kernaspect van het verdrag van Dayton, te weten een succesvolle samenwerking in het kader van de MKF, in de praktijk schier onmogelijk is. Dat is een uiterst pijnlijke conclusie in een periode dat ook de andere grondgedachte van "Dayton", te weten een zodanige terugkeer van vluchtelingen naar minderheidsgebieden dat de vooroorlogse etnische verhoudingen grotendeels hersteld worden, ook steeds meer een illusie lijkt.

Het is in de praktijk denkbaar dat de Kroaten onder massieve internationale druk zodanige gebaren maken dat hervatting van E&T weer tot de mogelijkheden gaat horen. Er is echter weinig kans dat die gebaren zó ver gaan dat een werkelijke integratie van de MKF tot stand zal komen. Daarvoor zijn de onderlinge wrijvingen en het wederzijdse wantrouwen te groot. Daarom moet worden aangenomen dat E&T niet de in "Dayton" beoogde rol (een zodanige herschikking van de militaire krachtsverhoudingen dat een verrassingsaanval onmogelijk wordt) zal spelen. Als die krachtsverhoudingen toch aan wijzigingen onderhevig zijn, dan zijn die allereerst het gevolg van de moreels- en materieelscrisis in de Bosnisch-Servische strijdkrachten en de bilaterale wapenaankopen van de Bosnische strijdkrachten.

Verdeeldheid in HDZ nog niet voorbij

De Bosnische minister van Buitenlandse Zaken Prlic, een Kroaat, heeft verklaard dat de verdeeldheid in de HDZ (dochterpartij van de gelijknamige Kroatische regeringspartij) te diep is om te overbruggen. Hij zei zich aan de afspraak te houden om geen verklaringen af te leggen, maar openlijk te zullen deelnemen aan de richtingenstrijd in de HDZ. Mochten "de verworvenheden van [de Kroatische president] Tudjman en [de voormalige Kroatische minister van Defensie] Susak" in het gedrang komen, dan zou Prlic zich niet langer aan de zwijgplicht houden. Inmiddels heeft het Kroatische persbureau HINA gemeld dat ook het Kroatische lid van het Bosnische presidium Zubak Tudjman heeft laten weten door de gaan met de voorbereidingen voor de oprichting van een nieuwe Bosnisch-Kroatische partij, alhoewel hij zijn voornemen om zijn HDZ-lidmaatschap op te zeggen, zou hebben opgeschort. Volgens Zubak heeft de nieuwe partijleider Jelavic zich niet aan de zwijgplicht gehouden, evenmin als Tudjman's adviseur Pasalic. Ook Zubak verkondigde de mening dat de verdeeldheid in de Bosnische tak van de HDZ "onoverkomelijk" is.

Het heeft er alle schijn van dat een substantieel deel van de Bosnische tak van de HDZ, waaronder tenminste enkele zeer prominente Bosnisch-Kroatische politici, zich niet neerlegt bij de gang van zaken van de afgelopen weken. Zoals bekend is Zubak onlangs, vermoedelijk op initiatief van Tudjman, vervangen als partijleider, maar het staat inmiddels buiten kijf dat Tudjman niet gelukkig is met de persoon van Jelavic als opvolger. Daarin vindt hij Zubak aan zijn zijde, die herhaaldelijk heeft bedreigd een eigen partij op te richten en daarbij kennelijk steun ondervindt van andere toppolitici, onder wie Prlic. Tudjman bevindt zich daardoor in een pijnlijke situatie. Hij hecht groot belang aan eenheid in het Bosnisch-Kroatische kamp, zeker aan de vooravond van de verkiezingen. Hij heeft daarom druk uitgeoefend op Zubak om zijn voornemen op te schorten, maar iedere stap in die richting lijkt in het voordeel te spreken van Jelavic, hetgeen ook voor Tudjman (en de dissidenten) ongewenst is. Het is onwaarschijnlijk dat Tudjman erin slaagt de eenheid in de Bosnisch-Kroatische rangen te handhaven. Dat houdt niet alleen verband met de bovengenoemde wrijvingen, maar ook met de (beginnende) machtsstrijd die zich in Zagreb zelf voordoet na het recente overlijden van Susak, de voorvechter van met name de Kroaten uit Herzegovina. Over het algemeen lijkt de meer nationalistisch georiënteerde vleugel in de Kroatische HDZ aan de winnende hand, maar de eerste signalen wijzen erop dat de nadruk zich zou kunnen verleggen van de kamioenen van Herzegovina naar die van Slavonië. Het is alleszins denkbaar dat het dispuut tussen Jelavic en Zubak terug te voeren is op uiteenlopende visies met betrekking tot de Kroatische enclaves in centraal-Bosnië; waar Zubak zich over het algemeen sterk maakte voor die enclaves, is Jelavic sterker geneigd de nadruk voor de Kroaten in zuid-Bosnië te behartigen. Verder lijkt er sprake van een conflict tussen "veteranen" rond Zubak en een jongere generatie politici onder Jelavic. In ieder geval wijzen de uitspraken van Zubak en Prlic erop dat de controle van Zagreb over de Bosnische Kroaten beperkingen kent. Daardoor ontstaat de kans dat de Bosnische Kroaten reeds op zeer korte termijn verwickeld zullen raken in onderlinge strijd, analoog aan wat reeds geruime tijd gaande is onder de Bosnische Serviërs.

Betrekkingen in Gorazde gespannen

Volgens een melding van het Bosnisch-Servische persbureau SRNA zijn de onderhandelingen tussen Serviërs en Moslims over gelijktijdige terugkeer van vluchtelingen in de regio-Gorazde afgebroken. Daardoor komt het streven om van Gorazde een "open stad" te maken, in gevaar. De afgelopen maanden was sprake van onderhandelingen tussen de autoriteiten van Gorazde en hun Servische tegenhangers over de terugkeer van vluchtelingen. Er hebben zelfs enkele wederzijdse bezoeken plaatsgehad tussen vluchtelingen van beide partijen. Deze onderhandelingen blijken nu vruchteloos te zijn geweest. Dat heeft tot gevolg dat het feitelijke isolement van die stad (over de in "Dayton" gemaakte afspraak over de bouw van een verharde weg Gorazde-Sarajevo rept niemand meer) zal worden voortgezet. Dat is ook van belang omdat Gorazde van alle door Moslims gedomineerde steden het dichtst bij Joegoslavië ligt; in het recente verleden waren er nog

[REDACTED]

onbevestigde berichten dat Gorazde werd gebruikt als een uitvalsbasis voor clandestiene militaire steun van de Bosnische Moslims aan de Kosovo-Albanezen.

Bosnisch-Servische republiek (RS)

Dodik en Plavsic bezoeken zuidoosten RS

De president en de premier van de Bosnisch-Servische republiek (RS), Plavsic resp. Dodik, hebben bezoeken gebracht aan een aantal plaatsen in het zuidoosten van de RS. Het betrof onder meer Visegrad, Rogatica, Nevesinje en Trebinje. Bij de besprekingen met lokale en regionale autoriteiten is vooral aandacht besteed aan kwesties die betrekking hebben op vluchtelingen en economische ontwikkeling. Hoewel met name Plavsic, maar toch ook Dodik hun machtsbasis hebben in het westelijke deel van de RS, is er in het zuidoosten in het verleden toch ook sprake geweest van enige onvrede met de dominante positie van "Pale" in de RS. Kennelijk willen beide politici daarop inspelen met het oog op de komende verkiezingen. Naar het zich laat aanzien heeft met name Dodik enige populariteit in het zuidoosten van de RS verworven, vermoedelijk vooral omdat hij vooruitzicht biedt op betere leefomstandigheden.

Nieuwe ontwikkelingen rond Srebrenica

Een OVSE-vertegenwoordiger heeft verklaard dat de OVSE heeft besloten de mandaten van 20 Serviërs en 25 Moslims in de gemeenteraad van Srebrenica te verifiëren. Dat komt volgens de betreffende verklaring neer op het herroepen van een eerdere beslissing om drie Serviërs te royeren, omdat zij de samenwerking zouden tegenwerken. Het zou een gebaar van goede wil van de OVSE zijn en een indicatie dat zij geen maatregelen wil opleggen. Wat niet gezegd wordt, is dat de partijen in de kwestie-Srebrenica weer bij "af" zijn. Zoals bekend hebben de Moslims bij de nu al weer bijna een jaar geleden gehouden verkiezingen een meerderheid in de gemeenteraad behaald. De Serviërs die sinds juli 1995 de dienst in de stad uitmaken, weigeren echter een substantiële Moslim-presentie in het gemeentebestuur te aanvaarden. Enkele maanden geleden had de OVSE als dwangmaatregel een gemengd gemeentebestuur opgelegd, maar de Serviërs weigerden dat te aanvaarden. Uit deze melding blijkt dat de OVSE inmiddels inziet dat haar "vlucht naar voren" (het dwingend opleggen van maatregelen als de conflictpartijen in een impasse geraken) ook beperkingen heeft, zeker als het verzet daartegen unaniem is. In dat geval zijn meer gevallen van (succesvolle) obstructie te verwachten.

Krajisnik zegt dat internationale gemeenschap uit is op revisie "Dayton"

Volgens een melding van het Joegoslavische persbureau TanJug heeft het Servische lid van het Bosnische presidium Krajisnik verklaard dat "sommige machtsdragers in de wereld" erop uit zijn om het verdrag van Dayton te veranderen. Doel zou zijn de "eenheid van Bosnië-Herzegovina" af te dwingen. De verdeeldheid in de RS zou daartoe gelegenheden bieden. Hij onderstreepte dat zijn partij, de SDS, "evenals andere patriottische partijen in de RS", alles zou doen om zo'n ontwikkeling te voorkomen. Met deze uitspraken geeft Krajisnik, al heeft hij onlangs nog verklaard de politiek beu te zijn, aan dat de verkiezingscampagne van de SDS nu definitief is begonnen. Hij verwijt zijn politieke tegenstanders, die samen de regering-Dodik vormen, dat zij de Bosnisch-Servische belangen opofferen aan de internationale gemeenschap. De SDS en de andere "patriottische" partijen (in de praktijk bedoelt hij de extreem-nationalistische SRS, zijn partner in de RS) beloven de in hun ogen bestaande soevereiniteit van de RS te verdedigen. De kans is groot dat een substantieel deel van de Bosnisch-Servische bevolking gevoelig zal zijn voor dit argument en de SRS/SDS-coalitie steun zal verlenen.

Radisic spreekt weer met Dodik en Plavsic

Op 5 juni is aangekondigd dat de leider van de Socialistische Partij van de RS (SPRS), Radisic, opnieuw zal spreken met Plavsic en Dodik over een mogelijk samenwerkingsverband in de komende verkiezingen. Uit het betreffende communiqué blijkt dat de SPRS verdeeld is over de vraag voor welke functie Radisic kandidaat zou moeten staan: het presidium van Bosnië-Herzegovina of het presidentschap van de RS. Hoewel de SPRS, een dochterpartij van de regeringspartij van de Joegoslavische president Milosevic, reeds lange tijd met de partijen van Plavsic en Dodik over een samenwerkingsverband onderhandelt, bevindt zij zich in een gecompliceerde positie. Zo vormt de Socialistische Partij in Servië een coalitie met de SRS, terwijl deze in de RS oppositie voert tegen tenminste Plavsic en Dodik, en formeel ook tegen de SPRS omdat deze de regering-Dodik ondersteunt. Bovendien is er nog steeds geen reden om aan te nemen dat de Socialisten hun initiële doel, te weten het bewerkstelligen van een "brede" coalitie met alle belangrijke partijen in de RS, hebben opgegeven. De ontwikkelingen in Kosovo vormen voor de SPRS een additionele reden om in het centrum van de macht te blijven, omdat Milosevic graag als "gematigd" te boek staat, maar ook omdat hij

reeds sub rosa heeft bedreigd de situatie in Bosnië-Herzegovina verder te compliceren als hem in Kosovo het vuur te na aan de schenen zal worden gelegd. Los van deze overwegingen zal het inderdaad een tactisch probleem zijn op welke functie Radisic zijn doeleinden het beste kan realiseren, en hoe ver de andere beoogde "partners" bereid zijn hem daarin te volgen.

Kroatië

Overeenstelling in Vukovar

Volgens het Kroatische persbureau HINA is overeenstemming bereikt tussen de belangrijkste Kroatische (HDZ) en Servische (SDSS) partijen over een gezamenlijk gemeentebestuur in de stad Vukovar (oost-Slavonië). Details werden niet gegeven, maar beide zijden spraken van een "open sfeer". Omdat men het niet eens werd over deze kwestie, is de gemeenteraad van Vukovar twee maanden lang geboycot door de SDSS. Dat kwam het Kroatische internationaal aanzien niet ten goede, zeker omdat het Kroatische bewind reeds blootstaat aan kritiek als gevolg van kennelijke onwil een substantieel aantal Serviërs te laten terugkeren naar hun oorspronkelijke woonplaatsen in Kroatië. De Kroatische Serviërs zelf hebben niets te eisen, omdat niemand zich sterk maakt voor hun lot. In dit specifieke geval blijkt een compromis mogelijk. Of het werkbaar is, moet worden betwijfeld.

Joegoslavië

Kosovo

Joegoslaven willen wèl praten, Albanese niet

Een hoge functionaris van het Joegoslavische ministerie van Buitenlandse Zaken heeft een groot aantal buitenlandse diplomatieke vertegenwoordigers geïnformeerd over de situatie in de voormalig autonome provincie Kosovo. Daarin stelde hij onder meer dat in de visie van de Joegoslavische regering alleen door dialoog een oplossing voor de problemen kan worden bereikt. Deze dialoog zou echter onmogelijk worden gemaakt door de etnisch-Albanese "terroristen" in Kosovo. Tegelijkertijd heeft een vertegenwoordiger van de "schaduwpresident" van Kosovo, Rugova, verklaard dat een hervatting van de dialoog met de Joegoslaven onder de huidige omstandigheden onmogelijk en onaanvaardbaar is. Daarbij wees hij op de "toename van het geweld jegens de Albanese bevolking in Kosovo".

Hoewel de standpunten ten aanzien van de kwestie-Kosovo onverenigbaar zijn en de wortel van het conflict is gelegen in de jarenlange Servische onderdrukking van de Kosovo-Albanese, moet worden vastgesteld dat het inderdaad de vertegenwoordigers van de Kosovo-Albanese zijn die de dialoog voortdurend onmogelijk maken. De besprekingen tussen een Servische regeringsdelegatie en vertegenwoordigers van de etnische minderheden in Pristina worden voortdurend door de Albanese geboycot. Ook de internationale druk om op federaal niveau onderhandelingen aan te knopen heeft niets anders opgeleverd dan een eenmalige ontmoeting tussen Rugova en Milosevic; ook hier weigeren de Albanese nadere besprekingen. De internationale druk lijkt echter sterker te worden uitgeoefend op de Servische autoriteiten dan op de Albanese. Een soortgelijke situatie doet zich voor op militair gebied, waar de Servische terreur tegen de Albanese bevolking sterk wordt veroordeeld, maar soortgelijke daden van Albanese tegen lokale burgers veel minder. Dat zal zonder enige twijfel de Kosovo-Albanese sterken in hun optreden en hun streven naar een gewapenderhand afgedwongen, internationale erkenning voor een onafhankelijk Kosovo.

Kosovo-Serviërs vluchten naar Montenegro

Het Montenegrijnse ministerie van Binnenlandse Zaken heeft gemeld dat enkele honderden Serviërs uit Kosovo zijn gevlucht naar Montenegro. Zij zouden zich in het gezelschap hebben bevonden van een groter aantal Albanese en andere "islamitische" vluchtelingen uit Kosovo. Het feit dat leden van de Servische minderheid (hooguit 10% van de bevolking van Kosovo) op de vlucht zijn, kan erop wijzen dat de leden van het UCK zich in hun verzet tegen de Servische onderdrukking van Kosovo niet uitsluitend (meer) richten tegen de Servische ordetroepen in het gebied, maar ook tegen Servische burgers. Dat kan passen in hun streven de conflicten in Kosovo te laten escaleren; gezien het Servische nationalisme zal een aanval op Serviërs in Kosovo een zeer gevoelige snaar raken. Het is om die reden denkbaar dat de Joegoslavische propaganda de cijfers gefingeerd heeft, maar dan zou de propaganda deze "aanvallen" vermoedelijk sterker benadrukken. Bovendien is bekend dat de UCK er ook niet voor terugschrikt om Albanese in Kosovo aan te vallen, zowel wanneer het "collaborateurs" met de Serviërs betreft als om materiële of personele steun te verwerven. Aanvallen op Serviërs in Kosovo zijn dan in de visie van de UCK een minder schokkende stap.

Politie-agenten weigeren dienst in Kosovo

Het Joegoslavische persagentschap BETA heeft op 5 juni gemeld dat in de stad Kragujevac zestien leden van de Servische politie zijn ontslagen, omdat zij dienst in Kosovo hebben geweigerd. In de regio zouden ook zes andere agenten zelf ontslag hebben genomen omdat zij niet in Kosovo gedood willen worden. Uit deze melding blijken twee dingen. Allereerst kan eruit worden opgemaakt dat de inzet van Serviërs in Kosovo nog steeds voornamelijk de politie betreft. Hoewel er ook voortdurend meldingen zijn van inzet van reguliere strijdkrachten (VJ), moet het merendeel van deze meldingen worden toegeschreven aan de pogingen van de Albanese propaganda om een internationale interventie in Kosovo af te dwingen. Zo er al sprake is van VJ-activiteiten, dan betreffen die in bijna alle gevallen het grensgebied en worden uitgevoerd door de onder de VJ ressorterende grenstroepen, die de taak hebben grensoverschrijdende activiteiten tegen te gaan. Het tweede opmerkelijke aspect is het feit dat kennelijk de weerstand tegen inzet in Kosovo ook onder Servische politiemensen groeit.

Montenegro

Aanvallen op Milosevic en de Federatie

De afgelopen dagen is vanuit Montenegro een aantal directe (verbale) aanvallen gedaan op de Joegoslavische president Milosevic en diens machtspositie. Zo heeft de voorzitter van het Montenegrijnse parlement, Marovic, verklaard het aftreden van Milosevic aan de orde te zullen stellen. De aanleiding voor dit voornemen is de recente vervanging van federaal premier Kontic, dat door de Montenegrijnse autoriteiten als illegaal wordt beschouwd. Hij zei dat iedereen die de krachtsverhoudingen in het Montenegrijnse parlement negeert, bewust problemen schept". De Montenegrijnse president Djukanovic heeft gesteld dat de politiek van Milosevic Montenegro tot onafhankelijkheid zou kunnen dwingen. Hij zei dat een verenigd front nodig is tegen "verouderde en conservatieve politiek, die door de geschiedenis is weerlegd". Anders zou Joegoslavië ineenstorten en zou Montenegro zich moeten concentreren op "de noodzaak tot onafhankelijkheid". Djukanovic zei te betwijfelen of Milosevic in staat of bereid is zijn politieke opstelling te wijzigen. Tenslotte heeft de directeur van het Montenegrijnse pensioenfonds gesteld dat Montenegro geen betalingen meer zal doen aan de Federatie tot de schuld van die federatie aan zijn fonds zal zijn afbetaald. Tot dat moment zal de Montenegrijnse regering volgens deze verklaring geen douane- en belastinginkomsten meer afdragen aan de Federatie. Montenegro is sinds de verkiezingen van 31 mei, die door Djukanovic zijn gewonnen, op een confrontatiekoers. Nog niet eerder heeft Djukanovic zich zo openlijk uitgesproken voor onafhankelijkheid, al legt hij uiteraard de verantwoordelijkheid daarvoor bij Milosevic. Als het dreigement de betalingen aan de Federatie stop te zetten (een bekend argument uit de tijd dat Slovenië en Kroatië naar onafhankelijkheid streefden), dat overigens een inbreuk vormt op bestaande afspraken, wordt uitgevoerd, dan kan dat de versplintering van de Joegoslavische Federatie dichterbij brengen. Feitelijk doet de Montenegrijnse regering daarmee wat zij Servië verwijt, namelijk de bijl aan de wortels van de Federatie leggen. Dit vormt de zoveelste provocatie van de Montenegrijnse regering aan het adres van de Servische en federale autoriteiten. Dat is een ontwikkeling die laatstgenoemden niet al te lang over hun kant zullen laten gaan, zeker indien het gaat om de inkomsten van de Federatie.

De reden voor het optreden van Montenegro kan niet alleen zijn gelegen in het resultaat van de Montenegrijnse verkiezingen, al hebben die aangetoond dat een meerderheid van de Montenegrijnen achter Djukanovic staat. De Montenegrijnse president moet echter weten dat zijn machtsmiddelen op federaal niveau beperkt zijn. Zelfs een maatregel als de bovengenoemde kan contra-productief werken, omdat moet worden aangenomen dat Servië méér aan het federale budget bijdraagt dan Montenegro. De enige "macht" die Djukanovic heeft, is de internationale publieke opinie. Het is allerm minst ondenkbaar dat de kwestie-Kosovo, en de internationale kritiek op Milosevic die daarvan het gevolg is, voor Djukanovic c.s. aanleiding zijn om te hopen dat de "onafhankelijkheid" van Montenegro daardoor ook dichterbij wordt gebracht.